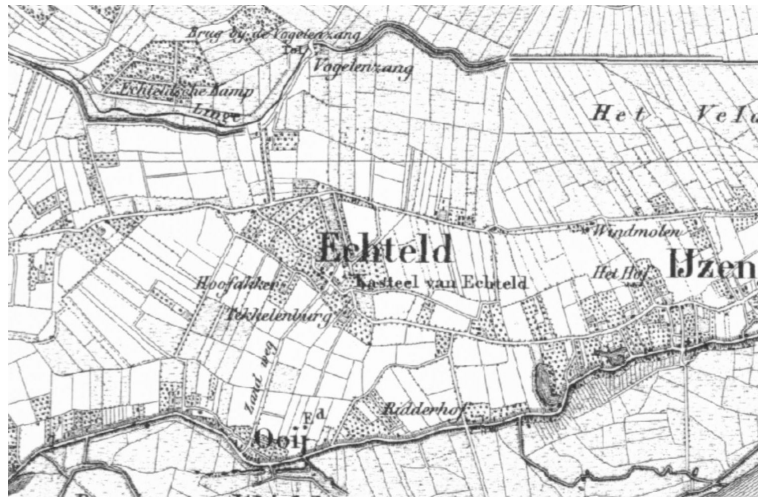

Project

Inrichtingsplan

Wijenburgsestraat (tegenover) 5b

Gemeente Neder-Betuwe

Projectnummer: 16.90.66

Initiatiefnemer

BetuweBomen

Wijenburgsestraat 5B

4054 JE Echteld

Opsteller

Buro SRO

Sweerts de Landasstraat 50

6814 DG Arnhem

Contactpersoon: Erwin Stevens

T (026) 35 23 125

E erwin.stevens@buro-sro.nl

Datum

25 oktober 2021

Inhoud

Oriëntatie 6

Plangebied 6

Geschiedenis 8

Bestaand beleid 10

Structuurvisie 10

Landschapsontwikkelingsplan 11

Ontwerp 12

Uitgangspunten 12

Het ontwerp 12

Beplantingsvormen 14

Inleiding

Aan de Wijenburgsestraat is het bedrijf BetuweBomen gevestigd. Hier worden bomen en planten geteeld op containervelden en in de volle grond. Daarnaast worden ook bomen en planten ingekocht en verkocht. Het bedrijf is gestart bij een andere boomkwekerij en heeft nu ruimtegebrek. BetuweBomen heeft een perceel in de directe nabijheid aan de Wijenburgsestraat verkregen. Op dit perceel vindt voornamelijk teelt van bomen en planten door middel van containerteelt plaats. Daarnaast worden ook bomen en planten ingekocht en verkocht.

Het perceel ligt tegenover Wijenburgsestraat 5b te Echteld. Dit perceel van ca. 1,5 ha heeft een rechthoekige vorm en loopt aan de noordzijde met de weg mee. In de huidige situatie is het perceel voor de teelt van bomen in gebruik.

Op deze locatie wil BetuweBomen.nl een schuur met kantoorgedeelte van ca. 500 m² en een (bestraat) gedeelte voor parkeren, laden en lossen. Wellicht in de toekomst is ook een bedrijfswoning wenselijk, vandaar dat deze al wel mee genomen wordt in het ontwerp

In dit rapport wordt gekeken naar de ruimtelijke kwaliteit van dit perceel door de huidige situatie, de historie en het landschap te analyseren. De uitgangspunten uit de analyse en de bijpassende beleidsstukken worden meegenomen in het uiteindelijke ontwerp voor het perceel.

Oriëntatie

Plangebied

Het plangebied bevindt zich in het zuidoosten van Echteld en ligt aan de Wijenburgsestraat. Deze straat loopt vanaf de dorpskern van Echteld tot aan IJzendoorn en ligt in een gebied dat gekenmerkt wordt door de teelt van bomen en planten. De kerk van Echteld en het bekende kasteel Wijenburg liggen op minder dan een kilometer in de noordwestelijke richting. Een paar kilometer ten zuiden begrenst de Waalbandijk het boom- en fruitteeltgebied, ten noorden is dat de Stationsweg.

Directe omgeving

In de directe omgeving bevinden zich teelt gebieden en bedrijven die actief zijn in de teelt van bomen en planten. Fruitboomgaarden en bomenteelt percelen domineren het gebied.

Bebouwing

De bebouwing begint centraal in de dorpskern van Echteld en loopt vervolgens door als een bebouwingslint langs de Wijenburgsestraat tot aan IJzendoorn. De boerderijen en woningen zijn overwegend van het type hallehuis en variëren sterk in kap- en verschijningsvorm. Zo zijn er aan de Wijenburgsestraat boerderijen en woningen met een mansardekap, T-vorm, wolfseinde en samengestelde kap te vinden. De bebouwing is op enige afstand van de weg gesitueerd en bevindt zich op groen ingerichte erven.

Erfopzet

De opzet van de erven is aan de Wijenburgsestraat veel hetzelfde. De oprit komt uit op het bedrijfsdeel van het erf en de boerderij/woning ligt aan dit erf. De schuur ligt achter de woning en wordt vaak afgeschermd met erfbeplanting. Als verschillende erven dicht aan elkaar grenzen worden deze gescheiden met hoge hagen. De erfbeplanting is sterk aanwezig en divers in soortensamenstelling.

Structuur

De wegen worden begeleidt door eikenbomen. De laanstructuur is herkenbaar vanaf Echteld na ongeveer een halve kilometer op de Wijenburgsestraat en loopt helemaal door tot aan IJzendoorn. Sloten zijn onregelmatig langs wegen en agrarische percelen aanwezig.

Voorbeeld erfopzet

Het plangebied op een luchtfoto

Geschiedenis

1850

Echteld bestaat in 1850 uit nog maar een paar woningen en een kerk gelegen in en rond akkergrond naast het kasteel van Echteld. De akkerbouw is gecentreerd op verschillende plekken rondom wegen en dorpen.

De Wijenburgsestraat is de hoofdverbinding tussen Echteld en IJzendoorn.

Aan de noord- en zuidzijde van de Wijenburgsestraat zijn (fruit)boomgaarden te zien. Aan de onregelmatige blokverkeveling is de ontginningsstructuur van de oeverwal te herkennen. Langs de wegen en een beperkt aantal perceelsgrenzen staan bomenrijen.

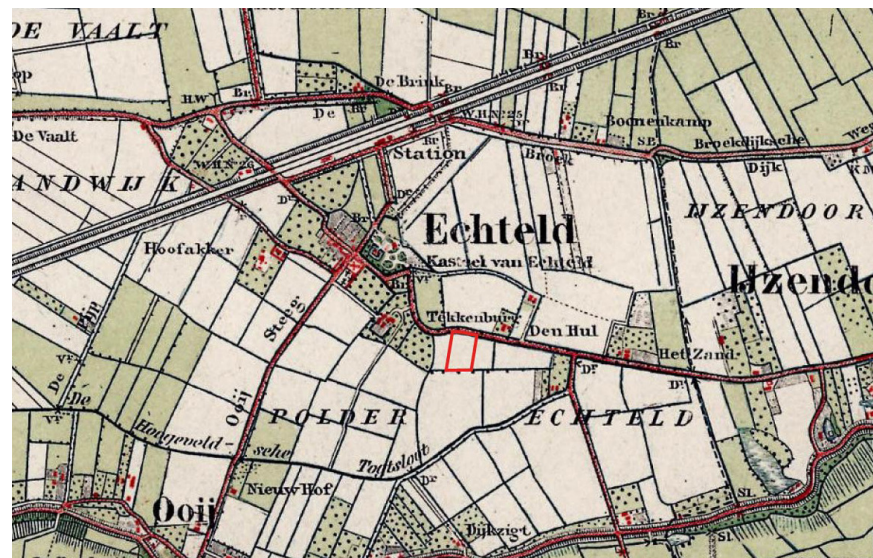

Historische kaart 1850 (topotijdreis)

1900

De komst van de spoorlijn Tiel-Arnhem ten noorden van Echteld valt direct op en doorsnijdt het gebied. De spoorlijn doorkruist de Broekdijk, gelegen ten noorden van Echteld. De Broekdijk scheidt het noordelijke kommenlandschap van het zuidelijk gelegen oeverwallen gebied waarin het plangebied zich bevindt.

Echteld heeft zich gevormd op een kruispunt van wegen naast kasteel Wijenburg. Rondom de Wijenburgsestraat begint een bebouwingslint richting het gegroeide IJzendoorn. De hoeveelheid (fruit)boomgaarden zijn enigszins afgenomen in aantal.

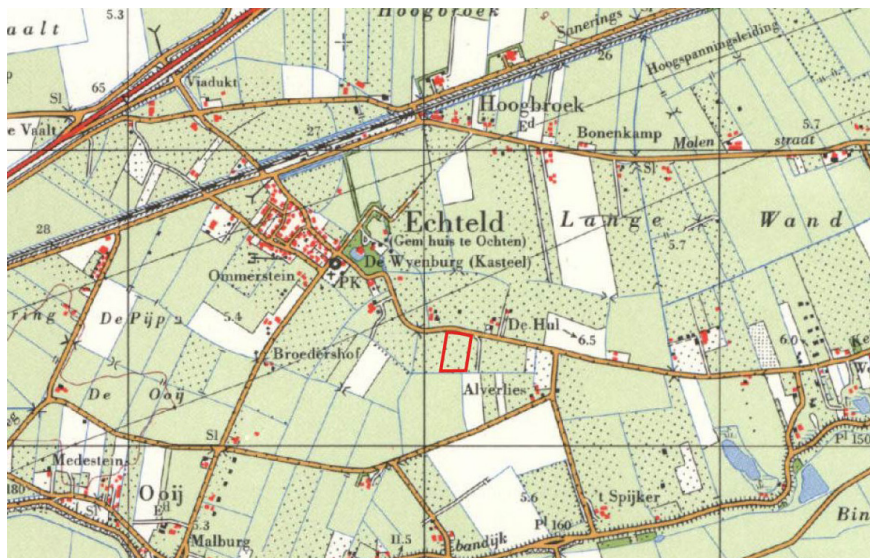
Historische kaart 1900 (topotijdreis)

1970

De A15 wordt in de jaren '60 opengesteld met twee rijbanen. Hierdoor vervalt de doorgaande functie van de verschillende wegen rond Echteld.

Er ontstaan meer agrarische erven bij verschillende wegen, evenzo aan de Wijenburgsestraat.

Het aantal (fruit)boomgaarden is toegenomen. Veel van de erven zijn uitgebreid met een extra schuur en teeltgrond.

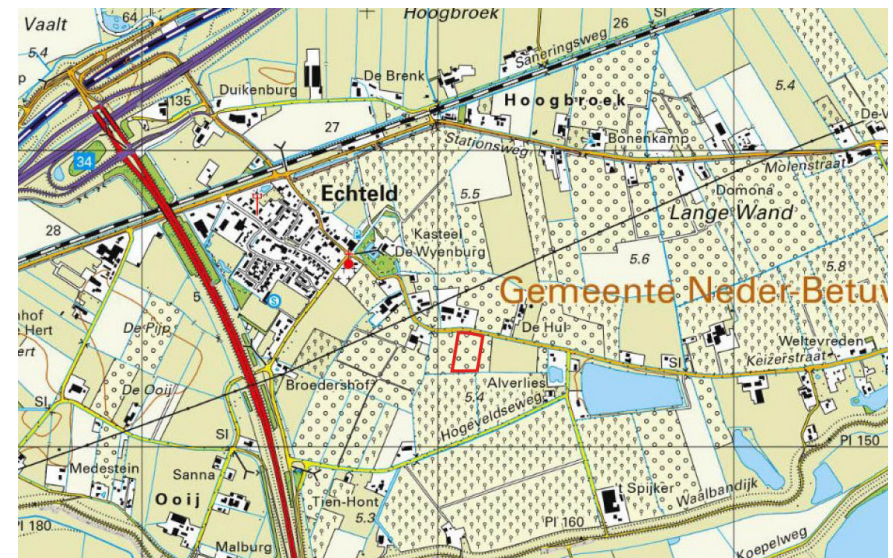
Historische kaart 1970 (topotijdreis)

2020 (huidig)

Echteld is verder gegroeid, de dorpskern is wat verschoven en concentreert zich niet meer alleen rond het oude kruispunt. Aan de Wijenburgsestraat is het bebouwingslint verder ontwikkeld.

Er zijn nieuwe agrarische erven rondom de Wijenburgsestraat en veel erven zijn verder uitgebreid met nieuwe schuren en gebouwen.

De akkerbouw heeft veelal plaatsgemaakt voor bometeelt.

Historische kaart 2020 (topotijdreis)

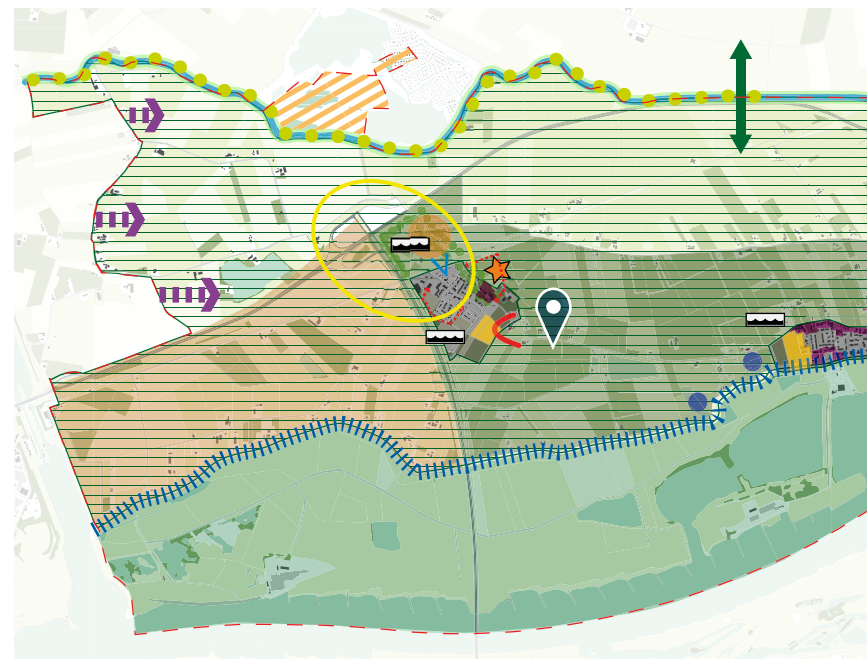
Bestaand beleid

Structuurvisie

Het plangebied wordt in de structuurvisie aangeduid als teeltrijke oeverwal met een open landschapsstructuur. Het gebied is geschikt voor de verdere ontwikkeling van de laanboomteelt.

Het beleid op de Oeverwallen is er op gericht het beeld na te streven van een informeel landschap met grillige bebouwings- en kavelpatronen. Dit informele beeld wordt bevorderd door de aanwezigheid van relatief veel beplanting langs de wegen en op de erven en in overhoekjes. Ook de grote afwisseling in grondgebruik draagt bij aan de kleinschaligheid.

Dit streven wordt concreet gemaakt door de aanleg van streekeigen erfbeplanting, bijvoorbeeld met hoogstamfruit. Dit past ook specifiek bij de fruitteeltrijke oeverwallen rond Echteld.

STRUCTUURVISIE GEMEENTE NEDER-BETUWE

bestaand stedelijk gebied	behoud openheid
knopen A15	versterken bandijken
ontwikkelingsrichting wonen tot 2020	ontwikkelen recreatieve as
ontwikkelingsrichting werken tot 2020	historische kern
teeltrijke oeverwallen	laanbeplanting
pittoresk wielengebied	zichtlijn
oude Rijnbedding	benutten recreatieve kansen
uiterwaarden Rijn en Waal	vergroten beleefbaarheid waaien
komgebieden	verbeteren langzaamverkeersroutes
Biezenburg	ontwikkelen natte ecologische verbindingszone
ontwikkeling laanboomteelt	behouden weidevogelgebied
landschappelijke inpassing bestaande en nieuwe dorpsrand	bewaken landelijk karakter
verbeteren dorpsentrees	ontwikkeling recreatiegebied
handhaven en versterken cultuurhistorische verdedigingslijnen	mogelijke recreatieve routes
behoud beleving karakteristieke landschapstypen	waterbergingsgebied
	herstructurering Dalwagenseweg

Landschapsonwikkelingsplan

Het landschapsonwikkelingsplan beschrijft hoe de Neder-Betuwe is opgedeeld in verschillende landschapsstructuren en wat voor visie de gemeente heeft voor deze landschappen.

Het plangebied

Het plangebied ligt in een landschap van fruitteerrijke oeverwallen. Dit halfopen landschap bevat veel cultuurhistorische waarden, landbouw en kleinschalige recreatie. (hoogstam)Fruitbomen zijn langs wegen en op erven op kleinschalige wijze vermengd. Hoe verder ten oosten hoe meer het gebied veranderd in boomteerrijke oeverwallen waar laanboomteelt overheerst.

De omgeving

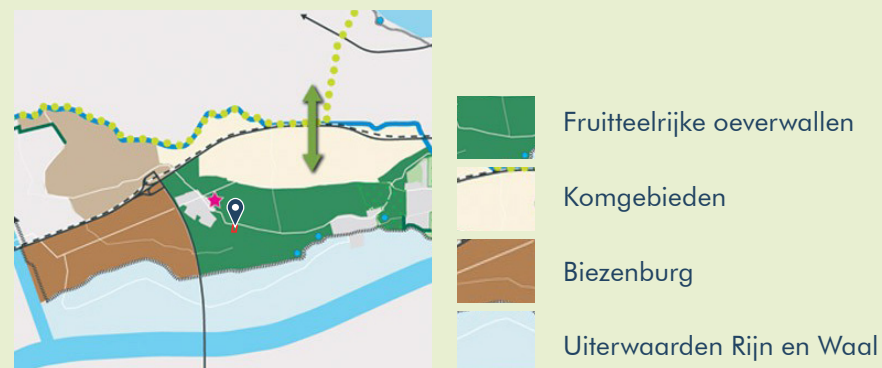
Ten zuiden wordt het fruitteerrijke oeverwallandschap gescheiden van de uiterwaarden van de Waal door middel van een dijk. Dit uiterwaarden landschap is een vermenging van water, natuur, landbouw en recreatie. Het open kommengebied bevindt zich aan de noordzijde van de Broekstraat/ Stationsweg.

Beeldkwaliteit erven

Het landschapsonwikkelingsplan (LOP) beschrijft voor de oeverwallen een handleiding voor beeldkwaliteit op erven.

- Streven naar een landelijk karakter door inzet van streekeigen opbouw.
- Functies die geen groene uitstraling hebben bij voorkeur aan zij en achterkant zetten of verzachten door beplanting.
- Verschil maken in voor- en achterzijde van het erf.
- Grote schuren en blinde muren verzachten door beplanting.

Landschapsonwikkelingsvisie

Ontwerp

Uitgangspunten

De uitgangspunten voor het ontwerp zijn gehaald uit de directe omgeving van het plangebied, de historische analyse, het landschapsonderzoek en de beleidsstukken over dit gebied.

Het ontwerp dient aan de volgende uitgangspunten te voldoen:

- Het bebouwingslint dient te worden gerespecteerd
- Er dient voldoende ruimte tussen de gebouwen te zijn om de openheid van en doorzicht naar het landschap te behouden.
- Nieuwe bebouwing krijgt een erfstructuur vergelijkbaar met die van omliggende erven (een oprit naar het erf, een bedrijfswoning als hallehuistype op enige afstand van de weg, het bedrijfsgebouw aan het erf achter de bedrijfswoning, een voortuin gelegen aan de weg, opgaande erfbepanting met name rond het bedrijfsgebouw om de aanblik te verzachten).

Het ontwerp

De bebouwing die aan de Wijenburgsestraat ligt kenmerkt zich als een, vanaf Echteld gezien, steeds opener bebouwingslint. Dit ontwerp continueert de bebouwingsstructuur door aan de zuidkant van de weg tussen huis nummer 8 en nummer 10 het nieuwe erf te situeren.

De laanstructuur blijft herkenbaar

Langs het perceel is doorzicht naar het landschap mogelijk waardoor de beleving van de oeverwallen behouden blijft.

De erfstructuur komt overeen met die van omliggende erven en past aan de Wijenburgsestraat.

De aanleg van streekeigen erfbepanting draagt bij aan het beeld van fruitteeltrijke oeverwallen.

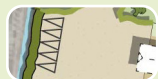
Legenda

Nieuw bedrijfsgebouw.

Voortuin met lage haag, solitaire boom en gazon.

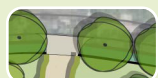
Erf (verhard) met mogelijkheid voor parkeren, laden en lossen.

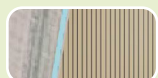
Indicatie voor woning. Achtertuin met fruitbomen.

Hoge beukenhaag.

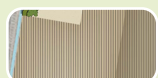
Bestaande laanbomen langs de weg

Nieuwe infiltratiegreppel langs het perceel.

Bestaande sloten langs de kavel

Mogelijkheid voor nieuw pottenveld

Bestaand pottenveld

Beplantingsvormen

Lage haag (50 cm)

De inrichting van de erven in het kleinschalig oeverwallenlandschap bevat hagen als elementen om het landschap te versterken. Het LOP geeft aan dat de voorkeur ligt bij streekeigen, inheemse beplanting met voldoende ruimte om te groeien. Voor de lage haag zijn streekeigen beplanting de veldesdoorn, liguster, groene of rode beuk en de meidoorn.

Referentiebeeld lage haag langs tuin en erf

Hoge geschoren beukenhaag (200-300cm)

De hoge haag is de erfafscheiding aan de westkant van de kavel. Deze hoge beukenhaag (groen of rood) dient goed geschoren te worden om de sierfunctie te behouden.

De hoogte van de haag verzacht de aanblik van de bedrijvigheid, de grote schuur en omliggende verharding.

Referentiebeeld hoge beukenhaag als erfafscheiding

Solitaire boom

De solitaire boom is een karakteristieke beplanting in het oeverwallandschap. De soorten die in dit gebied passen zijn de rode beuk, treurbeuk, treures, paardenkastanje, plataan, goudenregen, tulpenboom, knotlinde, peer, leipeer, noot, mispel en moerbeï.

De solitaire boom kan in de voortuin worden geplant.

Referentiebeeld solitaire boom

Voortuin

De voortuin van de boerderij/woning kan gevuld worden met (hoogstammige) fruitbomen zoals peer, appel, pruim en kers in diverse variëteiten voor een landelijke uitstraling. Daarnaast zorgen fruitbomen voor een vermeerdering van de biodiversiteit.

Als struweel kan worden gedacht aan hazelaar, kornoelje, wilg, veldesdoorn, els, haagbeuk, liguster, sleedoorn, hondsroos, egelantier en Gelderse roos als karakteristieke opvulling van het perceel.

Referentiebeeld fruitbomen in de tuin

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement